

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 1. jūlijā
(OR. en)

10596/22

ECOFIN 659
UEM 181
SOC 395
EMPL 267
COMPET 537
ENV 654
EDUC 258
RECH 405
ENER 327
JAI 939
GENDER 118
ANTIDISCRIM 92
JEUN 130
SAN 410

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II) / Padome
Temats:	Projekts – <i>ECOFIN</i> Padomes secinājumi par 2021. gada ziņojumu par fiskālo stabilitāti

Pielikumā ir pievienots projekts Padomes secinājumiem par 2021. gada ziņojumu par fiskālo stabilitāti, kurus 2022. gada 29. un 30. jūnijā sagatavoja Ekonomikas un finanšu komiteja.

2021. GADA ZIŅOJUMS PAR FISKĀLO STABILITĀTI

– ECOFIN padomes secinājumu projekts –

Padome (ECOFIN)

1. PAUŽ GANDARĪJUMU par Komisijas 2021. gada ziņojumu par fiskālo stabilitāti, kurā ir atjaunināts fiskālās stabilitātes risku novērtējums Eiropas Savienībā, pamatojoties uz uzlabotu daudzdimensionālu pieeju un ņemot vērā 2021. gada ziņojumu par novecošanu. ATZĪST ziņojumā ieviestos metodoloģiskos uzlabojumus, jo īpaši parāda atmaksājamības analīzes vienkāršošanu un uzlabojumus, ņemot vērā arī *NextGenerationEU* radīto investīciju ietekmi uz IKP izaugsmi vidējā termiņā, un analīzes izklāstu, kas parāda ar klimata pārmaiņām saistītos fiskālos riskus analīzē, vienlaikus atzīmējot, ka *NextGenerationEU* izraisīto reformu potenciālā ietekme uz IKP izaugsmi vidējā termiņā līdz šim nav ņemta vērā. VĒLREIZ APSTIPRINA, ka Komisijas veiktajai fiskālās stabilitātes analīzei ir dažādas funkcijas, tostarp apzināt iespējamos fiskālos riskus dalībvalstīs, lai pamatotu politiskās prasības un ieteikumus saistībā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu un Eiropas pusgadu. ATZĪST, ka Komisijas pavasara paketes atjauninājums kopumā apstiprina 2021. gada ziņojuma par fiskālo stabilitāti konstatējumus un ka riska klasifikācijā ir novērotas nelielas izmaiņas.

2. PIENĒM ZINĀŠANAI Komisijas novērtējumu, ka kopumā šķiet, ka lielākajā daļā dalībvalstu nenovēršami fiskālie riski ir ierobežoti, lai gan fiskālā un makroekonomiskā neaizsargātība joprojām pastāv. *NextGenerationEU* finansējumam un gaidāmajai investīciju ietekmei uz izaugsmi Atvēršanas un noturības mehānisma ietvaros ir svarīga nozīme īstermiņa risku mazināšanā. Tomēr augsts parāda līmenis, kas Covid-19 krīzes rezultātā vēl vairāk palielinājās, un ļoti negatīvas neto starptautisko ieguldījumu pozīcijas dažās dalībvalstīs ir svarīgs neaizsargātības avots īstermiņā.

3. PIENĒM ZINĀŠANAI, ka vidējā termiņā nemainīgas politikas apstākļos Komisijas novērtējums liecina, ka vairākas dalībvalstis saskaras ar augstu risku, galvenokārt paaugstināta valsts parāda līmeņa un augšupvērstas parāda tendences dēļ, atspoguļojot vāju sākotnējo fiskālo stāvokli un dažos gadījumos prognozēto ar novecošanu saistīto publisko izdevumu pieaugumu, kā arī jutīgumu pret nelabvēlīgiem satricinājumiem, tostarp mazāk labvēlīgu procentu un izaugsmes starpību. ATZĪST, ka novērtējumā tiek ņemti vērā papildu faktori: no vienas puses, iespējamās saistības, jo īpaši saistībā ar valdības garantijām, ir papildu riska avots; no otras puses, uzlabotā valsts parāda struktūra, jo īpaši pagarināto vidējo dzēšanas termiņu dēļ, un saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu īstenoto strukturālo reformu gaidāmā labvēlīgā ietekme ir riska mazināšanas faktori. NORĀDA uz ārkārtējo nenoteiktību attiecībā uz ekonomikas perspektīvām, ko radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, un problēmām, ko rada paaugstinātais inflācijas līmenis.

4. PIENĒM ZINĀŠANAI, ka ilgtermiņā nemainīgas politikas apstākļos Komisijas novērtējums liecina, ka vairākas dalībvalstis saskaras ar augstu risku, galvenokārt prognozētā ar novecošanu saistīto izmaksu pieauguma dēļ un dažos gadījumos neaizsargātības dēļ, kas saistīta ar paaugstinātu valsts parāda līmeni. ATGĀDINA, ka būtiskus izaicinājumus publisko finanšu stabilitātei ilgtermiņā rada demogrāfiskās izmaiņas.

5. ATZĪST, ka augsti valsts parāda līmeņi var kavēt ekonomikas izaugsmi, mazināt dalībvalstu spēju nodrošināt anticiklisku stabilizāciju turpmākajos ekonomikas lejupslīdes gadījumos un tiem var būt negatīva plašāka ietekme, jo īpaši eurozonā.

6. UZSVER, ka 2021. gada ziņojuma par fiskālo stabilitāti konstatējumi mudina, tiklīdz to atļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda atmaksājamību, vienlaikus veicinot investīcijas, tostarp, lai īstenotu zaļo un digitālo pārkārtošanos. ATZĪST, ka plānoto strukturālo reformu īstenošana, tostarp saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānismu un saskaņā ar konkrētai valstij adresētajiem ieteikumiem, kas sniegti Eiropas pusgada ietvaros, būs svarīgs elements fiskālās stabilitātes risku mazināšanā. UZSVER, ka fiskālās stabilitātes problēmu risināšanai atbilstošai politikas pasākumu kombinācijai vajadzētu būt vērstai uz izaugsmes veicināšanu, stabilām publiskajām finansēm, tostarp reformējot pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmas, un uz makrofinansiālās stabilitātes nodrošināšanu. NORĀDA, ka klimata pārmaiņu problēma liek dalībvalstīm arvien vairāk ņemt vērā to ietekmi ne tikai uz efektīvu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās politiku, bet arī uz budžeta plānošanu.

7. VĒLREIZ APSTIPRINA, ka ir jāturpina pienācīga politikas darbība visās ar vecumu saistītās jomās, ņemot vērā konkrētās valsts situāciju un vienlaikus izvairoties no pasākumiem, kas kavē jau sāktās stabilitāti veicinošās reformas. Tā ietver turpmāku pasākumu veikšanu, lai paaugstinātu faktisko pensionēšanās vecumu, tostarp veicinot ilgāku un lielāku līdzdalību darba tirgū un izvairoties no agrīnas aiziešanas no tā, vienlaikus pensiju sistēmu izstrādē ņemot vērā paredzamā mūža ilguma attīstību.

8. AICINA dalībvalstis, jo īpaši tās, kurām vidējā termiņā ir augsts stabilitātes risks, laikposmā pēc 2023. gada īstenot fiskālo politiku, kuras mērķis ir panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un vidējā termiņā nodrošināt ticamu un pakāpenisku parāda samazināšanu un fiskālo stabilitāti, veicot pakāpenisku konsolidāciju, investīcijas un reformas saskaņā ar konkrētām valstīm adresētajiem ieteikumiem. AICINA dalībvalstis un Komisiju ņemt vērā ziņojuma konstatējumus savās analīzēs, turpmākajās politikas prasībās un ieteikumos saistībā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu un Eiropas pusgadu. Padomei un Komisijai arī turpmāk būs regulāri jāpārtrauga šīs publisko finanšu stabilitātes stratēģijas un pavērsieni, tostarp savā novērtējumā ietverot jaunās tendences makroekonomiskajos un finanšu apstākļos, fiskālajā politikā un strukturālajās reformās, jo īpaši pensiju, veselības aprūpes un ilgtermiņa aprūpes sistēmu jomā.

9. AICINA Komisiju līdz 2025. gada sākumam veikt regulāru, padziļinātu vispārējo novērtējumu par publisko finanšu stabilitāti, tostarp izmantojot atjauninātās ar novecošanu saistītās izdevumu prognozes gaidāmajā 2024. gada ziņojumā par novecošanu, un laikus informēt attiecīgās Padomes darba sagatavošanas struktūras par parāda ilgspējas analīzes pamatā esošās metodikas attiecīgu pārskatīšanu. Tas ietver turpmāku metodikas uzlabošanu, lai novērtētu publisko finanšu stabilitāti, un turpmāku darbu, sadarbojoties ar dalībvalstīm, pie ar klimata pārmaiņām saistīto fiskālo risku analīzes. AICINA Komisiju starplaikā (izmantojot parāda atmaksājamības pārskatu) regulāri atjaunināt Komisijas veikto stabilitātes novērtējumu. Ekonomikas un finanšu komitejai un Ekonomikas politikas komitejai būtu jāziņo Padomei, pamatojoties uz padziļinātu vispārējo novērtējumu.
